

EKOLOGIA

EKOLOGICZNIE CZYLI LOGICZNIE

EKOLOGI(K)A – czyli jak to działa?

Ig: [ekologi.k.a](#)

TikTok: [ekologi.k.a](#)

Mail: ekologika.kontakt@gmail.com

Czym jest ekologia?

Ekologia to nauka o strukturze i funkcjonowaniu przyrody, zajmująca się badaniem oddziaływań pomiędzy organizmami a ich środowiskiem oraz wzajemnie między tymi organizmami.

Termin ten pochodzi od słowa oecologia, wprowadził w 1866 r. niemiecki biolog i ewolucjonista Ernst Haeckel, by określić badania nad zwierzętami i ich relacjami z otaczającym światem nieorganicznym jak i organicznym, ze szczególnym uwzględnieniem stosunków, przyjaznych lub wrogich, z organizmami roślinnymi i zwierzęcymi, z którymi wchodzi w kontakt.

Czym się zajmuje?

Ekologia zajmuje się badaniem powiązań między organizmami żywymi a środowiskiem abiotycznym, opartych na różnego rodzaju interakcjach. Odkrywanie tych zjawisk dokonywało się od starożytności, ale ekologia jako samodzielna nauka rozwinęła się w zasadzie w XIX w. Ekologia nie jest nauką obojętną wobec przyrody i człowieka, dlatego często w potocznych dyskusjach utożsamiana jest z sozologią i filozofią. Ekologia najogólniej jest nauką o porządku i nieporządku w przyrodzie oraz o konsekwencjach wynikających z tego porządku i nieporządku dla istnienia biosfery i człowieka.

Kilka ważnych pojęć

- Populacja - zespół organizmów jednego gatunku żyjących równocześnie w określonym środowisku i wzajemnie na siebie wpływających, zdolnych do wydawania płodnego potomstwa. Nie jest to jednak suma osobników jednego gatunku, a zupełnie nowa całość.
- Biocenoza - zespół populacji organizmów roślinnych, zwierzęcych i mikroorganizmów danego środowiska, należących do różnych gatunków, ale powiązanych ze sobą różnorodnymi czynnikami ekologicznymi i zależnościami pokarmowymi, tworzących całość, która pozostaje w przyrodzie w stanie dynamicznej równowagi. Środowisko fizyczne (nieożywione) tworzy ekosystem.
- Ekosystem - dynamiczny układ ekologiczny na który składa się zespół organizmów połączonych relacjami troficznymi (tworzących sieć troficzną) wraz ze środowiskiem przez nie zajmowanym, czyli biotopem, w którym zachodzi przepływ energii i obieg materii.
- Krajobraz - termin wieloznaczny, stosowany w różnych dziedzinach nauki, czasami różnie definiowany i interpretowany. Dodatkowo w języku potocznym słowo "krajobraz" używane jest na określenie widoku.
- Biosfera - strefa kuli ziemskiej zamieszkała przez organizmy żywe, w której odbywają się procesy ekologiczne. Biosfera jest częścią zewnętrznej skorupy Ziemi, która obejmuje również powietrze, ląd i wodę.
- Sukcesja ekologiczna - jedna z najważniejszych form zmienności biocenoz w czasie. Prawidłowo sukcesja oznacza następstwo i bardzo dobrze oddaje istotę zjawiska.
- Termin ekologia w języku potocznym oznacza ochronę środowiska, a ekologami nazywa się nie tylko naukowców zajmujących się tą dziedziną, ale przede wszystkim działaczy starających się chronić zagrożone gatunki roślin i zwierząt oraz walczących z zanieczyszczeniami i rosnącym zużyciem wody pitnej i energii cieplnej.

Zanieczyszczenie środowiska

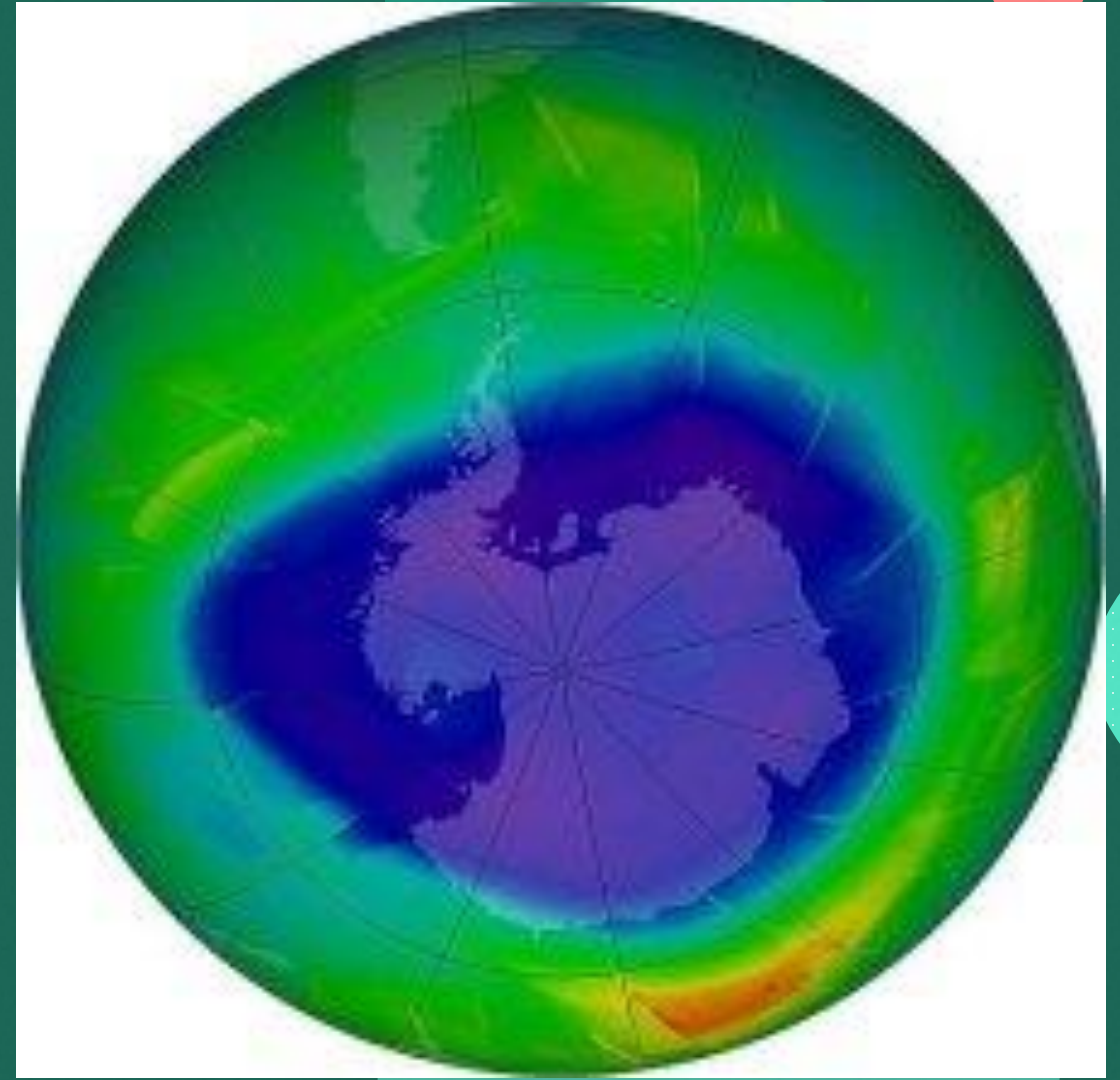
Zanieczyszczenie środowiska to obecność substancji niepożądanych w stanie ciekłym lub gazowym, w powietrzu, wodzie, glebie, występujących w stężeniu zmieniającym jego właściwości i mogących wywierać niekorzystny wpływ na zdrowie i życie człowieka.

Dziura Ozonowa

Dziura ozonowa to zjawisko ubytku ozonu stratosferycznego nad niektórymi obszarami Ziemi, związany z przekształceniem cząsteczki ozonu do dwuatomowej cząsteczki tlenu pod wpływem reakcji fotochemicznych zachodzących w stratosferze

Rozrzedzenie ozonowe jest zagrożeniem życia na Ziemi, gdyż pozwala na przenikanie do jej powierzchni szkodliwego promieniowania UV. Jest to przede wszystkim promieniowanie ultrafioletowe UV-B, które jest groźne dla życia, może doprowadzić do zaburzenia równowagi ekosystemów wodnych i lądowych. Zwiększone dawki promieniowania ultrafioletowego są groźne dla środowiska, zdrowia ludzi, zwierząt i roślin

Zmiany klimatu

Zmiany klimatu obserwujemy, jako wzrost średniej temperatury na Ziemi, które powoduje topnienie lodowców, podnoszenie się poziomu mórz, nieregularne pory roku, susze, fale upałów, ulew, huragany, trąby powietrzne, pożary czy powodzie.

Postępujące ocieplenie i zmiany klimatu potwierdza NASA. Amerykańska agencja jako dowody podaje takie procesy jak globalny wzrost temperatury powietrza oraz mórz i oceanów, kurczące się pokrywy lodowe, zmniejszającą się pokrywą śnieżną oraz wzrost poziomu wód na świecie i częstsze występowanie ekstremalnych zjawisk pogodowych.

Katastrofa ekologiczna

Co to jest katastrofa ekologiczna (klęska ekologiczna)?

Katastrofa ekologiczna to skrajna postać destrukcji środowiska przyrodniczego przez którą rozumie się załamanie równowagi ekosystemu wskutek uszkodzenia lub zniszczenia jego struktury w takim zakresie, że uniemożliwione jest działanie naturalnych mechanizmów (regeneracje, samooczyszczenia, kompensacje).

Katastrofa ekologiczna oznacza tak daleko posuniętą destrukcję środowiska, że podjęcie środków zaradczych jest niemożliwe lub nadzwyczaj utrudnione.

Wyróżniamy katastrofy naturalne takie jak: pożary, powodzie, huragany; oraz antropogeniczne takie jak: degradacja gleby, zanieczyszczenia środowiska, wycieki ropy

Plastikowe wyspy śmieci

Rocznie mieszkańiec Europy i Ameryki Północnej generuje ok. 100 kg śmieci z plastiku. W ciągu kilku lat może to być nawet 140 kg! Szacuje się, że obecnie na powierzchni oceanów unosi się około 100 milionów ton plastiku. Odpady, które ulegają powolnemu rozkładowi, niestety nie znikają - zamieniają się w drobny pył, który ląduje później w układzie pokarmowym ryb, a także i w naszym. Zgodnie z danymi WWF, liczba zwierząt umierających w oceanie z powodu plastiku każdego roku może sięgać nawet miliona. Jednym z największych skupisk odpadów na oceanie jest Wielka Pacyficzna Plama Śmieci, odpowiadająca swoim obszarem pięciokrotności powierzchni Polski!

WWF - World Wide Fund for Nature

Organizacja została powołana do życia 11 września 1961 roku. Na pomysł jej utworzenia wpadł dyrektor generalny UNESCO Sir Julian Huxley, który podczas podróży do Afryki dostrzegł z przerażeniem, że zniszczenie środowiska i nieograniczone polowania mogą wkrótce doprowadzić do wymarcia niezwyklej fauny tego kontynentu. Ideę utworzenia międzynarodowej fundacji, która zajmowałaby się ochroną przyrody, poparli ornitolog Max Nicholson i wiceprezydent IUCN Sir Peter Scott, który zaprojektował logo WWF - czarno białą pandę. Siedzibą organizacji stała się Szwajcaria. Z czasem zaczęły również powstawać narodowe oddziały fundacji w wielu krajach świata.

Greenpeace

The logo for Greenpeace, featuring the word "GREENPEACE" in a bold, green, sans-serif font with a slightly irregular, hand-drawn appearance.

W 1971 roku grupa zapaleńców na pokładzie zardzewiałej łajby Philis Cormac, wypłynęła z Vancouver, żeby zaprotestować przeciwko próbom jądrowym prowadzonym przez rząd USA na wyspie Aleutian. Ta pierwsza, spontaniczna wyprawa nie zakończyła się spektakularnym sukcesem, jednak stworzyła fundamenty organizacji, która obecnie w ponad 40 krajach działa na rzecz eliminacji największych zagrożeń środowiska naturalnego, z jakimi obecnie się borykamy.

Koalicja Klimatyczna

Koalicja Klimatyczna jest porozumieniem organizacji pozarządowych zaangażowanych w działania na rzecz ochrony globalnego klimatu. Została utworzona 22 czerwca 2002 roku, podczas konferencji „Zatrzymać globalne ocieplenie” w Kazimierzu Dolnym.

Oszczędzanie wody

Woda pokrywa 71% powierzchni Ziemi, jednak jedynie 2,5% to woda słodka, a tylko 1% to woda zdatna do picia. W wielu miejscach na świecie woda jest jednym z najrzadszych zasobów naturalnych. Na świecie praktycznie nie pojawia się nowa woda, a zatem pijemy tę samą wodę którą piły dinozaury.

Według drugiego **Raportu ONZ o Gospodarce Wodnej na Świecie**, jeśli konsumpcja **wody** pozostanie na obecnym poziomie, to w 2025 roku dwie trzecie ludzkości będzie żyło na obszarach tzw. **stresu wodnego** (stres spowodowany niedoborem wody).

Oszczędzanie energii

Oszczędzanie energii elektrycznej ma wymiar ekonomiczny jak i ekologiczny. Mniejsze zużycie energii to mniejsze zanieczyszczenie środowiska, mniej spalin i gazów cieplarnianych. W efekcie mniejsze niszczenie warstwy ozonowej oraz ograniczenie zjawiska zmian klimatu.

Obecnie większość globalnych zasobów energii elektrycznej pochodzi ze źródeł nieodnawialnych, czyli paliw kopalnych takich jak węgiel, ropa, gaz ziemny. Powstały one w procesie stopniowego przykrywania szczątków prehistorycznych roślin i zwierząt warstwami skał, a technologie ich wydobywania wymagają znacznego nakładu energii i surowców.

Jak dbać o środowisko?

- Segreguj odpady.
- Pierz w niskich temperaturach.
- Pisz i drukuj obustronnie.
- Używaj opakowań wielorazowego użytku.
- Kupuj produkty lokalne.
- Nie kupuj produktów testowanych na zwierzętach.
- Stosuj biodegradowalne środki czystości.
- Kupuj i sprzedawaj / oddawaj rzeczy używane.
- Aktywnie uczestnicz w akcjach prośrodowiskowych.
- Przemieszczaj się za pomocą siły własnych mięśni lub transportem zbiorowym.
- Nie myj naczyń pod bieżącą wodą – napełnij nią zlew lub skorzystaj ze zmywarki.
- Zamiast kąpieli w wannie, weź prysznic. W trakcie mycia zębów lub golenia – zakręcaj wodę.
- Używaj żarówek energooszczędnych. Pamiętaj o wyłączaniu zbędnego oświetlenia. Wyłączaj nieużywane urządzenia elektryczne. Unikaj pozostawiania ich w trybie czuwania.
- Oddawaj w specjalnych punktach zużyty sprzęt elektroniczny. Nie wyrzucaj zużytych baterii do kosza.
- Używaj toreb wielorazowego użytku. Odmawiaj sprzedawcom pakowania produktów do worków foliowych.
- Nie używaj plastikowych kubków do napojów.

Jak jeść ekologicznie? (Dieta planetarna)

- Sprawdzaj daty ważności produktów
- Przed zakupami rób listę potrzebnych produktów
- Odpowiednio przechowuj produkty
- Wykorzystuj resztki jedzenia (np. czerstwy chleb -> bułka tarta)
- Wybierz dietę planetarną
- Ogranicz mięso i pszenicę
- Wybieraj lokalne targowiska
- Weź pod uwagę produkty sezonowe

Źródła:

- <https://włączoszczędzanie.pl/globalne-zagrozenia-ekologiczne/?amp>
- <https://esbud.pl/jak-dbac-o-srodowisko/>
- <https://zywienie.medonet.pl/zdrowe-odzywianie/zdrowa-dieta/zywnosc-ekologiczna-znaczenie-warzyw-i-owocow-w-dziecie/0e1229t>
- https://docs.google.com/presentation/d/1n2U1d7QQKV0RuXurzv0oaAtb6s-h1WzR3Urgqr_hibE/htmlpresent?hl=pl
- <https://dietetycy.org.pl/10-sposobow-jak-jesc-i-nie-szkodzic-srodowisku/>
- <https://www.wwf.pl>
- <https://www.greenpeace.org/poland/>
- <http://old.chronmyklimat.pl/projekty/dofinansowania-i-dotacje/wiadomosci/1/koalicja-klimatyczna-z-zielonym-orlem-rzeczpospolitej?ajax=1&print=1>
- <https://zwierciadlo.pl/lifestyle/281878,1,jak-ekologia-wplywa-na-nasze-zycie-jak-my-wplywamy-na-ekologie.read>
- <https://besmart-eatsmart.pl/2022/01/07/dieta-planetarna-dieta-ratujaca-zycie-i-klimat/>
- <https://blaned.pl/idea-zero-waste/>
- <https://ziemianarozdrozu.pl/dwie-twarze-kryzysu-energetycznego-ta-ludzka-i-ta-rzadu/>
- <https://naukawpolsce.pl/aktualnosci/news%2C415060%2Cna-swiecie-powstalo-juz-ponad-91-mln-ton-plastiku-wiekszosc-trafila-na-smietniki.html>
- <https://betahita.id/news/detail/8103/menghitung-dampak-pencemaran-mikroplastik-di-tanah-.html?v=1667444088>
- <https://opowiecie.info/dlaczego-scieki-sa-niebezpieczne-trzeba-je-oczyszczac>
- <https://www.wprost.pl/kosmos/10353858/wyciek-ropy-naftowej-na-mauritiusie-widoczny-z-kosmosu-esa-pokazuje-zdjecia-mv-wakashio.html>
- <https://chat.openai.com/chat>

DZIĘKUJEMY ZA
UWAGĘ!

KURS EKOLOGICZNY

[https://docs.google.com
/forms/d/...](https://docs.google.com/forms/d/...)

